

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 15

Pentadienis, Balandžio (April) 12, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Dr. M. L. Kingo Nužudymas Iššaukė Negrų Riaušes Daugelyje JAV Miestų

NEW YORK. — Nužudymas Dr. M. L. Kingo, taikaus negrų judėjimo lyderio, jam stovint ant motelio balkono Memphis mieste, iššaukė destruktivias negrų riaušes daugelyje JAV miestų, jų tarpe Washingtone, Detroite, Chicagoje. 30 asmenų buvo užmušta, 1.000 sužeista ir šimtai suareštuoti. Riaušinkai daugelį pastatų sudegino, padarydami nuostolių už milijonus dolerių. Riaušėms malšinti buvo pašaukta į talką policijai 40.000 kariuomenės.

Riaušinkus sudarė daugiausia jauni negrai. Jie ne tik padeginėję parduotuves ir kitus pastatus, bet ir grobė ir nešė viską, kas tik pakliuvo po ranka, iš parduotuvių. Atrodo, kad negrų pasipiktinimu Kingo nužudymu pasinaudojo ir tie, kurie mažai ką nusimano apie šią kovą. Už tai, kad padeginėję ir grobstymai įvyko negrų distriktuose. Negrai išliejo savo pagiežą prieš negrus.

Sios riaušės, be abejonės, įvyko be organizacijos, spontaniškai. Tokios riaušės buvo numatomos. Tereikėjo tiktai užžiebt kibirkštį. Bet sios riaušės nesutapo su velionies Kingo idealais, kurie siekė negrams lygių teisių. King buvo priešingas tokiam anarchiškam siautėjimui.

Atrodo Derybos Tikrai Prasidės

WASHINGTON. — Šiaurės Vietnamas ir Jungtinės Amerikos Valstijos jau užmezgė kontaktą ir svarsto susitikimą. Jis bus kur nors Laosoj ar Genevoje. Amerikiečiai linkę susitikti Genevoje.

Prezidentas Johnsonas sulaukęs bombardavimą dar toliau, nors tas nebuvo paskelbta. Dabar bombardavimai nebeskrisia giliau kaip 170 mylių.

Per pirmus pasitarimus tur būt bus svarstomos tiktai paliaubos, sulaukymas bombardavimų ir kitų ginkluotų veiksmų, nors tas labai keblu padaryti Pietų Vietname, kur nėra aiškaus fronto.

Visame pasaulyje didelis susidomėjimas šiuo pirmuoju susitikimu. Dedama viltis, kad galų gale tos kruvinos skerdynės Vietname bus sulaikytos.

Žmogžudys buvo išsinuomavęs kambarį kitoj pusėj motelio, kuriame King buvo apsisėjęs. Jis surado momentą, paleido šūvį, kuris buvo mirtinas. Bet jis, nežiūrind to, kad apylinkėj buvo sutraukta daug policijos, paspruko. Policija giriasi, kad jis paliko tam tikrų žymių ir bus surastas, bet iki šiol dar nepavyko apčiuopti, kur jis yra ir kas jis toks yra. Esą žinoma tik tiek, kad jis buvo baltasis.

Visas pasaulis apgailestavo, kad piktadarys nuskynė tokią svarbią negrų judėjimo asmenybę. Pats prezidentas Johnsonas išreiškė apgailestavimą ir pasmerkė žudiką, jėgos naudojimą. Tik toks jo užjautimas nesiskverbė į žmonių širdis, kuomet jis išleidžia po 30 milijonų dolerių į metus ant brutališkiausio karo Vietname, visai nepaisydamas negrų kritiškų gyvenimo sąlygų namie.

Jankiai Pralaužė Ke Sano Apsupimą

SAIGON. — Jungtinių Amerikos Valstijų ir Pietų Vietnamo jėgos pralaužė Ke Sano apsupimą. Jie panaudojo dideles jėgas prieš šiauriečius ir vietkongus.

Tuo tarpu Saigono vyriausybė skelbia visuotiną mobilizaciją vyrų nuo 18 metų iki 40. Rezervistai šaukiami dar senesni, ypač karininkai.

Saigono vyriausybė tikisi su mobilizuota armija iš 900.000 ar daugiau. Bet jai bėda ta, kad labai daug pabėga iš tos armijos. Kiti nueina tiesiai pas partizanus su visais ginklais.

Saigono vyriausybė jaučianti, kad nuo dabar didesnė kovos našta grius ant jos karių. Pradedą pūsti kiti vėjai. Amerikiečių sulaikymas bombardavimų didžiūmos šiaurės Vietnamo daug kam Saigone labai nepatinka.

CRANBERA. — Australijos vyriausybė labai supyko ant prezidento Johnsono, kam jis nutraukė bombardavimą šiaurės Vietnamo be pasitarimo su Australija, kuri turi dalinį Pietų Vietnamo.

GIBRALTARAI NENORI JUNGTI SU ISPANIJA

GIBRALTAR. — Čia įvyko labai agresyvi demonstracija, nukreipta prieš tuos, kurie nori susitarti su Ispanija.

Demonstrantai maršavo gatvėmis, daužė langus, apvertinėjo automobilius, priklausančius tiems, kurie pritaria susitarimui su Ispanija.

"Mes norime pasilikti su Britanija!" šaukė demonstrantai.

Vyskupas Priešingas Vietnamo Karui

NEW YORK. — Romos katalikų vyskupas John J. Dougherty, Seton Hall universiteto prezidentas ir Newarko vyskupijos vyskupo padejėjas, pasisakė prieš karą Vietname stipriai, negu iki šiol buvo pasisakęs koks nors Amerikos katalikų vyskupas.

Jis kalbėjo paskutinėje šešių dienų pasikalbėjimo taikos klausimu sesijoje St. John's universitete. Jis pasakė, kad JAV turinčios didesnę atsakomybę pasaulinės taikos klausime, negu bile kuri kita šalis.

Toliau: "Mano manymu, ši šalis negali pakilti iki pasaulinės taikos atsakomybės tol, kol ji varys tokią politiką Vietname, kokią iki šiol varė. JAV dabartinė politika Vietname yra kaip tik ta didžioji užtvāra pasiekimui pasaulinės taikos".

39 ŽUVO BAIŠIOJ IMONĖS EKSPLOZIJOS

RICHMOND, Ind. — Čia Martin Arms Co. sportinių gaminių imonė įvyko baisi eksplozija, kurios metu 39 darbininkai žuvo ir 100 buvo sužeista.

Dar nežinia, gal bus surasta griuvėsiuose ir daugiau žuvusių.

Eksplozija įvykusį sklepe, kur buvę sukrauta daug parako, pardavinėjamo medžiotojams ir kitiems sportininkams, naudojantiems paraką.

TORONTO. — Čia kasdien pavogiami po 15 automobilių. Vagišiai — daugiausiai jauni vaikėžai.

Nauju Kanados Premjeru Bus Pierras E. Trudeau

OTTAWA. — Liberalų konvencija praėjusią savaitę savo lyderiu ir būsimu premjeru išsirinko teisingumo ministrą Pierrą E. Trudeau, 46 metų amžiaus milijonierių, nevedusį. Jis užims Pearsono vietą dar šį mėnesį.

Buvo didelė kompeticija, didelė opozicija, bet jis gavo daugiausia balsų. Prieš jį kandidavo net 8 liberalų lyderiai, jų tarpe šeši kabineto nariai. Reikėjo 4 balsavimų, kol išryškėjo, kas populiariausias delegatų tarpe. Bet iš pat pradžių buvo aišku, kas stovi priešakyje.

Daugiausia opozicijos pasireiškė iš prekybos ministro Winters. Jį ant galo karščiausiai palaikė transporto ministras Hellyer. Bet už Trudeau stėjo finansų ministras Sharp, kuris net ištraukė savo kandidatūrą. Paskui palaikė jį agrikultūros ministras Green, Newfoundlando ministras pirmininkas Smallwood, plačiai žinomas liberalų politikierius Kierans ir kiti.

Daugiausia nusivylęs šia

Unijų Lyderiai Už H. Humphrey

PITTSBURGH. — Keista, bet didieji JAV darbininkų unijų vadai spiria viseprezidentą Hubertą Humphrey silekti nominacijos kandidatūrai prezidentus. Jie nenori remti senatoriaus McCarthy ar Kennedį.

Dauguma JAV unijų lyderių yra tokie reakcingi, kad jiems per "kairūs" tokie, kaip McCarthy ir Kennedy. Jie visom keturiom remia prezidento Johnsono karą Vietname.

Yra manoma, kad Humphrey tikrai sieks kandidatūros į prezidentus.

Kol kas, prezidentas Johnsonas atsisako endorsuoti bet kurį pretendentą į jo postą. Ar jis išsilaikys neutralumo iki galo, tai niekas nežino. Kai kas spėja, kad jis gali prakalbėti konvencijoje, kai bus nominacijos.

SAIGON. — Pietų Vietnamo vyriausias ginkluotųjų jėgų komandierius įteikęs rezignaciją. Nekurie kiti lyderiai būsią pašalinti.

konvencija yra užsienio reikalų ministras Paul Martin. Jis tikėjosi didesnio pritarimo, bet per pirmus balsavimus pasirodė, kad jis neturi pritarimo, surinko vos 277 balsus, kai Trudeau gavo 752. Už tai jis po pirmų balsavimų pasitraukė. Jo amžius jau neleis kitu kartu kandidatuoti renkant naują lyderį.

Naujas lyderis ir būsimas premjeras P. E. Trudeau yra dar naujas žmogus Ottawoje. Teisingumo ministru išbuvo vos metus laiko. Bet jis yra labai energingas, plačių pažiūrų. Jis smerkia didelę nelygybę tarp turto ir neturto, jis žiūri į gyvenimą šių dienų akimis, iš praktiško taškaragio. Reformų šalininkas. Jis sako ne visuomenė turi eiti pirma vyriausybės, o vyriausybė priešakyje visuomenės. Kitaip sakant, vadovauoti.

Be abejonės, tik gyvenimas parodys, koks jis bus. Taipgi, kiek paramos jis gaus iš kitų liberalų lyderių. Jam teks sudaryti kabinetą iš naujo, įtraukiant naujų žmonių, nes eilė dabartinių ministrų matyti pasitrauks iš aktyvaus politinio darbo. Pavyzdžiui, pats didžiausias jo oponentas Winters dar prieš konvenciją pasitraukė iš pareigų.

Čekoslovakai Jau Pertvarkė Aparatą

PRAGA. — Čekoslovakijos komunistai jau persiorganizavo demokratizavimo kryptimi. Senoji gvardija buvo atstatyta, o jos vieton pastatyti nauji žmonės.

Partijos lyderiu išrinktas A. Dubcek, vietoj Novotno. Premjero vietai nominuotas O. Cernik. Pakeista visa eilė kitų aukštųjų pareigūnų.

Antonin Novotny, kuris 15 metų buvo partijos ir vyriausybės lyderiu, partijos centralinio komiteto susirinkime aštriai kritikavo save, prisipažino prie daugelio klaidų. Jis kritikavo save už vaidmenį taip vadinamuose stalininiuose valymuose.

Nauji lyderiai sako, kad jie palaikys gerus santykius su Tarybų Sąjunga ir kitais socialistiniais kraštais.

BRANGIAUSIAS TURTAS

Mečislovas Gedvilas, Lietuvos TSR švietimo ministras

Daugiau kaip prieš ketvertą dešimtmečių man teko mokytojauti Palangos progimnazijoje. Buvome aštuoni mokytojai, ir beveik nė vieno su specialiu pedagoginiu išsilavinimu. Ketvertą metų aš buvau universalus mokytojas: dėščiau matematiką, geografiją, dainavimą, kūno kultūrą. Į pirmą progimnazijos klasę stodavo mokiniai, užbaigę pradžios mokyklą, kurioje tebuvo keturi mokytojai. Taigi iš viso Palangoje tebuvo dvi nedidelės mokyklos, kuriose dirbo dvilika mokytojų, o mokėsi apie du šimtus moksleivių, beje, jau perokai naujus, nes mokyti pradėdavo gerokai pavėluotai.

Šiandien Palangoje — dvi vidurinės, aštuonmetės ir pradinė mokykla, vakarinė darbo jaunimo mokykla, muzikos mokykla ir trys ikimokyklinio amžiaus vaiku istaigos. Patalpas sunku būtų bepalvinti su tomis vargingomis klasėmis kuriose kadaise buvo isikūrusi progimnazija. Palangoje dabar mokosi daugiau kaip du tūkstančiai vaikų, pradėdami lankyti mokyklą nuo septynerių metų. Vaikus moko ir auklėja 138 mokytojai, daugiausia su aukštuoju arba specialiu viduriniu pedagoginiu išsilavinimu.

Nuo 1927 metų iki 1940 metų aš gyvenau ir dirbau Telšiuose, apskrities centre, kur buvo dvi gimnazijos ir viena pradinė mokykla. Jas lankė apie 650 moksleivių ir jose dirbo 40 mokytojų. Dabar Telšiuose yra septynios bendrojo lavinimo mokyklos. Jose mokosi apie 4.000 vaikų ir dirba apie pustrėčio šimto mokytojų.

Daug vaikų lanko vaikų muzikos mokyklą bei sporto mokyklą.

Tokie nepaprasti pasikeitimai liaudies švietimo srityje, Tarybų valdžios metais būdingi visai Lietuvai.

Buržuazijos valdymo metais šimtai tūkstančių lietuvių vietoj parašo dėdavo kryželį. Tarybu Lietuvoje visur įvestas visuotinis privalomas aštuonmetis mokymas, o iki 1970 m. reikiamės pereiti prie visuotinio privalomo vidurinio mokymo. Jeigu dabar rugsėjo pirmąją nors vienas mokyklinio amžiaus vaikas nesėda į mokyklos suolą arba pasišalina iš mokyklos — tai laikoma "ypatingu įvykiu". Ieškoma priežasčių, kodėl jis nelanko mokyklos, svarstoma vietinių Tarybų Vykdомуosiuose komitetuose ir panašiai.

1940 metais, Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo išvakarėse, 69 krašto gimnazijose mokėsi mažiau kaip 21 tūkstantis moksleivių. Dabar toks jaunuolių skaičius kasmet gauna brandos atestatus 436 bendrojo lavinimo mokyklose. Be to, apie 10 tūkstančių jaunuolių baigia specialiąsias vidurines mokyklas.

Buržuazijos valdymo metais kaimo vietovėse buvo tik pradinės mokyklos. Toliau siekti mokslo galėdavo tik pasiturintių tėvų vaikai. Dabar kaimuose sukurtas platus įvairių mokyklų tinklas: 848 aštuonmetės, 209 vidurinės mokyklos, tūkstančiai pradinė, o taip pat mokyklų-internatų.

Praėjusiais mokslo metais įvairiose bendrojo lavinimo mo-

kyklose mokėsi apie 65 tūkstančius suaugusių darbininkų, kolūkiečių, tarnautojų.

Lietuvoje, kaip ir kitose Tarybų Sąjungos respublikose, liaudies švietimas remiasi lenininine nacionaline politika. Kadangi respublikoje daugiausia trijų tautybių gyventojų — lietuvių, rusų ir lenkų, — tai ir mokyklose atitinkamai dėstoma. 83 procentai mokyklinio amžiaus vaikų mokosi mokyklose, kuriose dėstoma lietuvių kalba. Rusų kalbos lietuviškose ir lenkiškose mokomasi laisvanoriškai, kaip ir lietuvių kalbos — rusiškose bei lenkiškose.

Iš senosios santvarkos mes paveldėjome blogas patalpas, ir tų pačių buvo nedaug. Karo ir hitlerinės okupacijos metais dar perpus tų patalpų buvo sunaikinta.

Pokario metais Lietuvoje pastatyta mokyklų daugiau kaip su 300 tūkstančių vietų. Jose — gerai įrengti kabinetai, laboratorijos, dirbtuvės, sporto salės ir kt.

Kultūrinę revoliuciją, kuri įvyko Lietuvoje Tarybų valdžios metais, didžiąja dalimi nulėmė liaudies švietimo laimėjimai. Didelis mokyklos įnašas ir į mūsų ekonomikos laimėjimą. Juk per 20 pokarinių metų į Lietuvos liaudies ūkį atėjo daugiau kaip 55 tūkstančiai specialistų su aukštuoju išsilavinimu. Visi jie, savaime suprantama, pirmiausia buvo baigę bendrojo lavinimo mokyklas.

Dabar respublikoj dirba daugiau kaip 30 tūkstančių mokytojų — keturis kart daugiau, negu iki tarybiniais metais.

MONTREAL. — Policija teigia, kad šešios žmogžudystės Montreale per paskutines penkias savaites yra kokios tai šaikos darbas.

Visi nužudytieji policijai būvę žinomi asmenys, nekurie ieškomi dėl apklausinėjimo.

MILWAUKEE. — Senatorius Eugene McCarthy gavo 55 procentus balsų, paduotų demokratų balsuotojų. Prezidentas Johnsonas gavo 37, o senatoriaus Kennedžio vardą frašė tik 5 procentai.

WASHINGTON. — JAV senatas priėmė bilį, pagal kurį bus pakeliami pajamų taksai 10 procentų.

Bet valdžia turi sumažinti išlaidas 6 bilijonais dolerių.

CAPE KENNEDY. — Saturnas V, 142 tonų raketa, nepavyko. Netekus dviejų inžinų, ji nepasiekė reikiamos orbitos.

Ši raketa taikoma astronautų kelionei į Mėnulį. Jeigu būtų buvę astronautai, tai būtų turėję nusileisti pirm laiko.

OTTAWA. — Miesto valdyba priėmė įstatymą, įgalinantį policiją imtis griežtesnių priemonių prieš demonstracijas, ypač ruošiamas prie užsienio ambasadų.

Europiška Muzika

Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.

22 metų patyrimo muzikantai

Prieinama kaina

Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Galima Siųsti Pinigus į Lietuvą

ir gauti daugiausia už juos.

Nereikia mokėti už persiuntimą, tikrai išpirkti JAV dolerių sertifikata. Duokit savo giminėms 4 sykius daugiau, negu jie gautų rubliais. Jūsų giminės patvirtins tą.

Tiktai JAV dolerių sertifikatai įgalins jūsų gimes nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, drabužių ir daugelį kitų dalykų — amerikinių, Vakarų Europos ir vietinių — specialiose Vneshposyltorg dolerinėse parduotuvėse labai žemomis specialiomis dolerinėmis kainomis. Jūsų giminės patvirtins tą.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Absoliučiai nereikia mokėti jokio mokesčio, nei gavėjui, kadangi išlaidas padengia Vneshposyltorg.

Siųskit dabar. Tiktai per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 231rd Street

New York, N. Y., 10010, USA

Reikalaukit mūsų veltui duodamo katalogo.

Šiuomi norime informuoti mūsų klientus lietavius, kad nuo vasario 15 iki balandžio 30, 1968 metų,

bus duodama 10 procentų nuolaida ant visų "Podarok Orders" dėl automobilių, siunčiamų kanadiečių kaip dovanos savo giminėms Tarybų Sąjungoje

Nupigintos kainos yra sekančios:

2101 "Volga - Gaz 21R"	\$2,566.23
2102 "Volga - Gaz 21US"	2,770.78
2103 "Moskvitch - 408"	1,908.94
2104 "Moskvitch 408E"	2,111.28
2104A "Moskvitch 408E"	2,130.81
2105 "Zaporozhets" ZAZ - 965A	1,039.00
2105B "Zaporozhets" ZAZ 966B	1,246.99

Rašykite dėl veltui duodamo "Podarok" katalogo dėl kitų dovaninių dalykų.

Ukrainska Knyha rezervuoja teisę pakeisti šias kainas sutinkamai su tarptautine Kanados dolerio verte.

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvių Socialį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street

Miami, Fla. 33167

Telefonas: 688-4161

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

Dvisavaitinis žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "Tarybinė Moteris", "Mokslas ir Gyvenimas" ir "Mūsų Sodai".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi primame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$5.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00. Valtiečių laikraštis — \$2.50, Jaunimo Gretos — \$2.50, Kultūros Barai — \$3.00, Mūsų Gamta — \$4.50, Nauja Technika — \$4.00, Liaudies Ūkis — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada.

Zymus Lie
fesorius Z.
niaus laikr
apie "nūme
dį", aršiaus
"Dabarti
techninės r
pyje, kada
sai naujos
limybės, m
ir toliau pa
ir pačia r
vienam žm
kartu tamj
jėga, efek
prie visuon
gerybių kū
Sveikatin
to reikia s
tiems pirm
Dr. Janu
"Nėra n
ar trečiaeil
menkas su
lis nušalin
vojingai, t
reikia org
tais susirgi
siai pasitai
tama, tamj
rie paliečie
žmonių ko
denciją di
omenyje
susirgimus
sklerozė ir
y. susirgi
miokardo
nų insulta
"Pasauli
gos organ
išsivysčius
tas žmog
kraujotak
miokardo
nuo smeg
trikimo (t
to)".
Kai ku
gos yra p
tų visu n
Skotijoje
miršta n
Suomije
tų.
Respub
kos ligoni
me rajon
sklerozė
priežastin
mirimų.
Taigi,
susirgima
ja.
Miokar
kevičius,
gamta sk
mentarin
želdimą".
Toji n
veikia pr
dirbančiu
O kaip
Dr. Ja
"O tos
galvojus,
Pirmiaus
darbo ir
savaitės
reiškia, k
protinį d
kiekvien
dvi valat
me ore i
kilometr

Kaip Kovoti Širdies Ligą

Žymus Lietuvos medikas profesorius Z. Januškevičius Vilniaus laikraštyje "Tiesa" rašo apie "numerio pirmo žmogūdį", aršiausią ligą. Jis sako:

"Dabartiniame mokslinėje techninės revoliucijos laikotarpyje, kada medikams iškyla visai naujos perspektyvos ir galimybės, medicina, pasilikdama ir toliau pačia humaniškesniausia ir pačia reikalingiausia kiekvienam žmogui mokslo šaka, kartu tampa realia gamybine jėga, efektyviai prisidedančia prie visuomeninių materialinių gerybių kūrimo".

Sveikatingumo reikalams dėl to reikia skirti lėšų, kaip kitoms pirmos eilės reikalams.

Dr. Januškevičius teigia:

"Nėra nesvarbių, antraeilių ar trečiaeilį susirgimų, kartais menkas sužalojimas ar nedidelis nušalimas gali vystytis pavojingai, tačiau pirmoje eilėje reikia organizuotai kovoti su tais susirgimais, kurie dažniausiai pasitaiko, nuo kurių mirštama, tampa invalidais, kurie paliečia patį darbingiausią žmonių kontingentą ir turi tendenciją didėti. Aš čia turiu omenyje širdies kraujagyslių susirgimus, tokius, kaip aterosklerozė ir hipertonišė liga, t. y. susirgimus, kurie sukelia miokardo infarktą arba smegenų insultą.

"Pasaulinės Sveikatos apsaugos organizacijos duomenimis išsivysčiusiose šalyse kas penktas žmogus miršta nuo širdies kraujotakos sutrikimo (t. y. miokardo infarkto) ir kas 7 nuo smegenų kraujotakos sutrikimo (t. y. smegenų insulto)."

Kai kuriose šalyse širdies ligos yra priežastimi 50 procentų visų mirimų.

Škotijoje daugiau 50 procentų miršta nuo širdies ligų.

Suomijoje — arti 50 procentų.

Respublikinės Kauno klinikos ligoninės ap'arnaujamajame rajone 1966 metais aterosklerozė ir hipertonišė buvo priežastimi 43 procentų visų mirimų.

Taigi, sako žymus medikas, susirgimai širdies ligomis didėja.

Miokardas, sako Dr. Januškevičius, yra "bausmė, kurią gamta skiria žmogui už jos elementarinių taisyklių grubų pažeidimą".

Toji nuožmi liga lengviau įveikia protinį, įtemptą darbą dirbančius.

O kaip gi jos saugotis?

Dr. Januškevičius sako:

"O tos taisyklės, rimtai pagalvojus, ne tokios jau sunkios. Pirmiausia reikalinga ritmiška darbo ir poilsio kaita, dienos, savaitės ir metų eigoje. Tai reiškia, kad kiekvienas sveikas, protinį darbą dirbantis žmogus kiekvieną dieną ne mažiau kaip dvi valandas turi išbūti gryname ore ir suvaikščioti bent 10 kilometrų pėsčias arba atlikti

kokį kitą atitinkamą fizinį darbą. Nereikia užmiršti aktyvaus poilsio, tokio, kaip sportas, meninė saviveikla ir panašiai. Tas padeda žmogui atitrūkti nuo kasdieninių rūpesčių, įkyrių minčių ir bet kokių nemalonumų. Apie tai negalima užmiršti, realizuojant savaitgalio poilsį ir atostogas. Toliau didelę reikšmę turi saikingumas valgant. Reikia naudoti mišrų, įvairių maistą, niekada nepersivalgyti. Nuo stalo reikia atsikelti truputiuką alkanam. Kam tą sunku vykdyti, tegul paprašo, kad ir namuose maistas būtų pateikiamas ant stalo porcijomis, kaip valgykloje. Valgyti reikia 4-5 kartus per dieną visuomet tuo pačiu laiku, neskuobant, gerai sukramtant maistą. Reikia stengtis išlaikyti savo

jaunystės svorį. Pagyvenęs žmogus, visą amžių išlaikęs savo jaunystės svorį, praktiškai gali nebijoti miokardo infarkto, jei jis yra fiziškai aktyvus ir nerūko".

Blogai tam, kuris yra "ne-nuolankus, priešiškas, kerštingas bei piktas, galįs ne tik kitam sukelti infarktą, bet ir pats gali tapti savo neigiamų emocijų auka".

Geros nuotaikos reikalingos sveikatai.

Gera nusiteikęs, vengias įsikarščiavimo, piktumo, "linkęs kitiems padėti žmogus turi mažiau šansų susirgti, negu jo priešingybė. Žinoma, čia tik schema, bendros taisyklės, kurias reikia detalizuoti ir individualizuoti, atsižvelgiant į gyvenimo bei darbo sąlygas, įpročius, paveldėjimą, bendrą organizmo būseną ir t. t. Tada tik galima imtis profilaktikos ir te-

rapijos priemonių, atsižvelgiant į tai, kas atskiram žmogui sudaro didžiausią individualų pavojų dabar ir ateityje".

Dr. Januškevičius toliau kalba apie elektroninio mašininio skaičiavimo kompiuterių svarbą kovai su nuožmia liga.

Norėčiau kreipti dėmesio į patarimą "nemažiau dviejų valandų gryname ore". Tas labai svarbu.

Daugelis mūsų senesnio amžiaus žmonių, ypač pensininkų, per daug sėdi, kortuoja nevisai tyrame ore, mažuose kambarėliuose, tai ir oras kenkia ir perilgas sėdėjimas sąnarius stingdo. Reikia daugiau judėjimo, žinoma, ne per smarkiai, bet ir ne visai lėtai.

Oras, valgis ir veikla labai svarbu menkinimui širdies ligos arba nuo jos apsaugojimui.

PAATSKINIMAI

Hipertonija — graikų kalbos

įtempimas, kraujo spaudimo didėjimas.

Infarktas — lotynų kalbos — prikimšimas ar užkimšimas.

Miokardas — lotynų kalbos — širdies raumuo.

Ir mūsų aukšto mokslo pakilimo laikais daugelis mokslinių žodžių yra paimta iš graikų ir lotynų kalbų.

A-n-s

MASKVA. — Lietuvos žmonės ilgiausia gyvena iš visų Tarybų Sąjungos respublikų. Vidutiniškas amžius Lietuvoje yra 72 metai, kai kitose respublikose 70.

KLAIDOS PATAISYMAS

Korespondencijoj iš Rochesterio, N. Y., įvyko klaida. Vietoje A. Stankevičienės turėjo būti H. Stančikienė. Atsiprašome.

Pirmu kartu kelionė
ar vizitas namo...
Aeroflotu neužmirštamų
atostogų metu
Tarybų Sąjungoje

Džetu be sustojimo iš Montrealo į Maskvą per kelias valandas nauju Ilyushin-62 bile kurią savaitę, pagal jūsų pasirinkimą.

Ar tai būtų jūsų pirmą jaudinanti "atradimų" kelionė, ar sugrįžimas pas šeimą ir senus prisiminimus... visas naujas atostogų ir džiaugsmo pasaulis laukia jūsų gale kelionės Aeroflotu į USSR.

Faktinai, džiaugsmas prasideda orlaivyje jums skrendant madingai, besivaikšinant egzotišku rusišku maistu, kaviaru, "Stolichnaja" vodka, ir puikiais brandėmis ir vynuogių vynais.

Ir per kelias valandas jūs būsite jau Maskvoje, viename iš gražiausių miestų pasaulyje, iš kurio kelialveda į visą Tarybų Sąjungą.

Patogios Air Canada linijos jungia visą Kanadą su Montrealu, iš kur dy sykias kas savaitę Aeroflot, kartu su Air Canada, skrenda į Maskvą.

Iš Maskvos, Aeroflot gali skristi į visas Tarybų Sąjungos

dalis. Ar į 40 su viršum kitų šalių. Montreal-Maskva tikietais į abu galus tikrai \$570.00 (14-21 dienų ekonominės ekskursijos tikietais).

Arba jūs galite pasinaudoti nauja "Group Inclusive Tour Fare" tik už \$539.00 vienam asmeniui iš Montrealo į Maskvą ir atgal dėl grupių iš 15 ir daugiau.

Jūsų kelionių agentas gali suteikti jums visas smulkmenas.

Kodėl neplanuoti dabar "atrasti" ar "iš naujo atrasti" Tarybų Sąjungą ir Rytų Europą šiais metais jūsų atostogų metu, ko jūs greitai neužmiršite.

Su dviem skridimais kas savaitę, Aeroflot su Air Canada labai palengvina.

АЭРОФЛОТ
Soviet Airlines

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

NAUJAS LYDERIS IR PREMJERAS

Pastaruoju metu spauda, radijas ir televizija labai daug plepėjo apie liberalų partijos pasirošimą konvencijai, kurioje naujas lyderis ir būsimas premjeras bus išrinktas. Kai šie žodžiai pasiekė skaitytoją, konvencija bus praėjusi ir naujas lyderis ir premjeras išrinktas. Bet tas nereiškia, kad visos Kanados bėdos jau pasibaigs.

Nežinia kodėl Kanadoje, kaip ir eilėje kitų šalių, tiek daug atvėdos kreipiamas į lyderį, į premjerą. Nežiūrint to, kiek gabus toks lyderis gali būti, vistiek ne nuo jo vieno priklauso krašto turka. Kanadoje, kaip ir kitose Vakarų šalyse veikia taip vadinamas "Establishment'as", valdančioji klasė. Ji diktuoja, ką premjerai turi daryti, o ne premjerai jiems.

Kaip jau gerai žinome, Kanadoje pastaruoju laikotarpiu buvo pravesta nemažai gerų reformų. Bet ar bent viena ta reforma atėjo iš vyriausybės? Nei vienos. Visos tos reformos buvo pravestos visuomenei spaudžiant, nuolatos reikalaujant. Tos reformos, kurios dar nepravestos, taip pat turės ateiti tuo pat keliu.

Galima pasidžiaugti, kad šiuo laikotarpiu visuomenė yra aktyvesnė, daugiau susirūpinusi bendrais reikalais. Seniau, jei pamenat, daugiausia reikalavimų paėjo iš kairiųjų grupių. Dabar aktyviai veikia unijos, net ir bažnytinės organizacijos, universitetų profesoriai, studentai. Mažiausia aktyvumo šiuo metu rodo, tai bedarbiai. Jie net tinkamos organizacijos neturi. Atrodo, kad jie "sotūs" ta pašalpa, kurią jie gauna.

Premjeras, kurį išrinko konvencija, bus geras, jei jis daugiau domės kreips į visuomeninius reikalus, klausys visuomenės balso. O jis klausys tuomet, kada tas balsas bus garsus, aktyvus. To nereikia pamiršti nei vienam.

DZIAUGSMAS TRUKO LABAI TRUMPAI

Kada prezidentas L. Johnson paskelbė, kad sulaikomas šiaurės Vietnamo bombardavimas, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje ir daugelyje kitų šalių žmonės labai apsidžiaugė. Atrodė, kad JAV valdžia tikrai daro žygius karui deeskaluoti. Bet greitai paaiškėjo, kad toli gražu nuo to.

Amerikiečių bomberiai dar puola šiaurės Vietnamą virš 200 mylių nuo rubėžiaus. Tiesa, ta dalis sudaro mažesnę šiaurės Vietnamo dalį, bet gan svarbią dalį. Toj dalyj randasi vyriausios apsigynimo jėgos. Per tą dalį juk reikia gabenti maistą ir reikmenis šiaurės Vietnamo apsigynimo jėgoms.

Toks bombardavimo sulaikymas nėra pakankamas, kad galima būtų palaikyti jį tikrai nuosirdžiomis prezidento Johnsono pastangomis siekti derybų. Tai tik šioji tokia nuolaida tiems, kurie reikalauja sulaikyti bombardavimus.

Kas liečia jo atsakymą siekti kito termino, tai nėra nieko nuostabaus. Jis, matyti, pasimokino iš Kanados premjero Pearsono. Buvo aišku, kad jis nebenturi pritarimo visuomenėje. Pasitraukti geruoju — reišia siek tiek savo vardą išgelbėti.

Šiuo metu amerikiečiai turi gerą ir drąsų žmogų, kuris, tapęs prezidentu, galėtų pasukti JAV vairą geresnėn pusėn. Tai senatorius McCarthy. Jis, nieko nebijodamas, stojo prieš karą, prieš Johnsono politiką, atvirai, ir tokiu būdu suteikė amerikiečiams galimybę parodyti savo antikarinį nusistatymą. Jo drąsa išjudino net ir senatorių Kennedį. Dabar ir tas drąsiau atakuoja prezidento Johnsono netikusią politiką.

Jeigu amerikiečiai padidins spaudimą, gal prezidentas bus priverstas daryti tolimesnius karo siaurimus. Tuomet žmonija galės lengviau atsidusti, nes tuomet bus aišku, kad galimybės baigti karą didėja.

OTTAWA. — Eric Kierans, vienas iš kandidatų į liberalų lyderius, pareiškė, kad kampanija už savo kandidatūros garšinimą jam atsiėjo \$100,000.

Taigi, ne bile kas gali tapti liberalų lyderiu.

TORONTO. — Toronto policijai įspėjus automobilistus, kad niekad nepalikty automobilių neužrakintų, banko vagys panaudojo policininko automobilį pabėgti nuo nusikaltimo vietos.

Pasidairius po Pasaulį

Atarodo, kad Jungtinės Valstijos ir šiaurės Vietnamas užmegs ryšius, taip vadinamą "kontaktą". Šiaurės Vietnamas, kad ir nepatenkintas dalinu bombardavimo sulaikymu, sutinka susitikti su JAV atstovais ir diskutuoti, kaip sulaikyti mūšius.

Kai kas žiūri į tai labai skeptiškai. Tie žmonės nori greitai išspręsti viską. Tas neįmanoma. Visų pirma turėtų būti siekiama paliaubų, karo sulaikymo. Tai pats pagrindinis uždavinys pirmųjų susitikimų.

Taikos sudarymas, Pietų Vietnamo ateities sprendimas gali trukti ilgiau. Ir turės trukti ilgiau. Bet tai ne taip svarbu. Geriau užtrukti ilgiau, bet reikalą sutvarkyti geriau.

Senatorius Fulbrigt sako, kad labai gerą pagrindą tam reikalui duoda Genevos konferencijos nutarimai 1954 metais. Galima nuo to pradėti.

Didžiausia kliūtimi paliauboms gali būti tas faktas, kad JAV, sulaikiusios bombardavimą šiaurės šiaurės Vietnamo dalies, labai sutvirtina kovas kitose vietose. Tai nelabai gelbsti karo sulaikymui. Tas, matomai, daroma tam, kad priederybų stalo turėti geresnes kortas.

Iškeliama viršūn, kad prieš metus laiko militariniai JAV lyderiai griežtai atmetė idėją sulaikyti bombardavimą šiaurės Vietnamo. Jie tvirtinę, kad bus galima paklupdyti šiaurės Vietnamą. Jie labai apsiskaičiavo. Tas padarė JAV daug nuostolių, nekaltant jau apie nuostolius abiem Vietnamo dalims.

Pastaruoju metu didlapiu daug rašo apie Čekoslovakiją. Jų korespondentai pranešimus duoda tiesiai iš Pragos. Pasirodo, kad Čekoslovakijoje vyksta tokie dalykai, kurių niekas nesitikėjo.

Kas dabar vyksta Čekoslovakijoje, labai panašu tam, kas įvyko Tarybų Sąjungoje po Stalino mirties. Tik gal daug greitesniu tempu.

Iškyla viršūn, kad Čekoslovakijoje buvo kas tai panašu į taip vadinamą stalinizmą. Tai yra, griežtas susidorojimas su kritikais, opozicionieriais. Sužlugdžius Novotno režimą, dabar iškyla viršūn to režimo diktatūros rezultatai.

Pabėgimas generolo Jano Sejnosa, nusižudymas generolo V. Janko, nusižudymas ar nužudymas teisėjo Brestansko, rezignacijos visos eilės aukštųjų pareigūnų rodo, kad kai kas pajuto pavojų, išsigando savo darbų.

Keliami reikalavimai ištirti Jano Masaryko sauzūdystės aplinkybes.

Reikia atminti, kad visos tos pakaitos Čekoslovakijoje pravardamos komunistų partijos, o

ne kokios kontrrevolucijos. Daug mėnesių buvo diskutuojamas reformavimas režimo, kol buvo padaryti tarimai. Bet, kaip atrodo, Novotnas su savo šalininkais buvo pasiryžę pastoti kelią vykdymui tų tarimų.

Reikia tikėtis, kad čekoslovakai susitvarkys be nukrypimo į kitą pusę.

Prezidentui Johnsonui paskelbus, kad jis nesieks kito tarmino, sujudo visos demokratų partijos srovės. Atrodo, kad demokratams gubernatoriai išsiganė, kad senatoriai McCarthy ir Kennedys nebūtų konvencijos nominuoti.

Dešinieji elementai nori statyti viceprezidentą Humphrey. Tiesa, Humphrey buvo uolus Johnsono pagalbininkas, bet yra manoma, kad padėtis pagerės, jeigu Vietnamo karas bus sulaikytas. Iki rinkimų yra dar nemažai laiko. Beveik visi demokratų valstijų gubernatoriai esą priešingi senatoriams McCarthy ir Kennedy.

Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas Gamal Abdel Nasser pareiškė, kad jis turi viltį, jog Vidurųjų krizis bus išspręstas per Jungtines Tautas ar kokiu kitu politiniu keliu. Tokias mintis jis išreiškė ir privatiškai, diplomatiniais atstovams.

Jis įsivaizduoja sekančiais: Izraelis priims Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją ir pradės trauktis iš arabų žemių. Gražon, arabų šalys atsisakys nuo idėjos sunaikinti Izraelį ir sutiks leisti Izraelio laivams laisvai naudotis Tirano sąsiauriu.

Klausimas, žinoma, ar Izraelis sutiks su Jungtinių Tautų rezoliucija.

Tuo tarpu subėgo į Izraelį 500 žydų milijonierių, kurie matyti svarstys, kaip sutvirtinti Izraelį ekonominiai ir militariniai. Zionistų idėja, matyti, išnaudoti užimtas arabų žemes, apgyvendinti jas žydais. Jeigu Izraelis taip elgsis, tai tuomet susitarimo su arabais nebus.

Kai žydai būna kur persekiojami už tai, kad jie žydai, be abejonės, visuomenė atjaučia juos. Bet dažnai žydai zionistai paskaito antisemitizmu bent kokią kritiką žydams. Pavyzdžiui, kai Lenkijos lyderis pakritikavo Lenkijos zionistus už kurstymą studentų riaušių, tai Toronte susirinkę dešinieji žydai šaukė, kad Gomulka yra antisemitas.

Tarybų Sąjungoje įstatymais uždraustas antisemitizmas. Bet jei pasitaiko, kad žydas nubaudžiamas už kokį nors šmugelį, užsienyje žydai reakcionieriai šaukia, kad tai antisemitizmas.

Užsienyje žydai (daugiausia zionistai) sako, kad Tarybų Sąjungoje žydai varžomi, neturi

Pasitraukė Garbingai

Praėjusią savaitę ketvirtadienio vakare kilmingai atsisveikino su kanadiečiais premjeras L. B. Pearsonas ta prasme, kad jis pasitraukia iš liberalų partijos vadovybės, sykiu ir vyriausybės vadovybės, kuriai jis vadovavo per praėjusius kelis metus. Jis pasirinko garbingą pasitraukimą, priešingą pasitraukimui konservatų lyderio J. Diefenbakerio, kurs grūmėsi už išlaikymą vadelių kol ji išmetė konservatų konvencija.

Apie Pearsoną yra visokių nuomonių. Vieni jį kelia labai aukštai. Jis buvo įvertintas ir tarptautiniu mastu, kadangi buvo apdovanotas Nobelio prizų už pasitarimą taikai pasaulyje palaikyti. Kiti sako, kad jis buvo silpnokas, kad jo vyriausybė visuomet vilkosi užpakalyje visuomenės daugeliu klausimų. Tur būt teisingi ir vieni ir kiti. Jis atliko nemažai, bet tam tikrais atžvilgiais toli nepakankamai. Bet jam visi atiduoda kreditą už tai, kad jis pats pamatė, jog šioje gaidynėje Kanadai reikia jaunesnio, energingesnio vadovo. Jis pats atsisakė nuo vadovybės, kad leidus jaunesniam užimti jo vietą.

Newfoundlando premjeras Smallwoodas pareiškė, kad Kanados visuomenė nepripažino jam tos rolės, kurią jis vaidino Kanados gyvenime. Tame yra daug tiesos. Jis neturėjo tų gabumų, negalėjo sužavėti visuomenės. Bet reikia taip pat pripažinti, kad jis turėjo ir sunkumų.

Pastaruoju laikotarpiu jis niekad neturėjo daugumos parlamente. Konservatai ir kiti nepraleido progos atakuoti jį. Galime prisiminti, kas dėjosi svarstant Kanados vėliavos priėmimo klausimą. Kelis mėnesius trukę debatai. Konservatai nepaliko akmens nepravartai, kad tik neleidus impti tokią vėliavą, kuri vienyty kanadiečius. Bet vėliava buvo priimta, kuria visi patenkinti, išskyrus mažą grupelę rojalistų. Jis žadėjo duoti himną, kurį taipgi jau turime. Jis daug energijos įdėjo įvedimui pensijų plano. Jam tenka kreditas ir už medikero įstatymą. Bet opozicija šiam įstatymui tokia didelė, kad vargu jis pradės veikti liepos 1.

Kaip nekalbėsime, liberalai, ka dir neturėdami daugumos, pastaruoju metu atliko visą eilę gerų darbų, įvedė gerų reformų. Tiesa, ne be visuomenės spaudimo. Bet tai jau toks Kanados vystymosi kelias.

Jie savo literatūros, slopinama religija. Faktas yra faktas, kad tenai žydai leidžia žurnalą žydų kalba, bet nedaug žydų skaito jį. Sinagogos miršta, kadangi žydai mažai paisy. Žydai greičiau traukiasi nuo tikėjimo, negu kitų religijų žmonės.

Pas

Kaip televizija vaizduoja, ta Amerika dega. O ji dega su.

Bet tas liegiau paeina i kantos, negu

Sakoma, kad prezidentas laus Kongresjos ir praverstymus užkli diskriminacijoms tinkardarbo.

Žinoma, vlinga. Visa luota.

Tačiau ir vienu metu venusios ra

Tuo labiau pe yra tokiu neapykanta rus prieš kaipo rasę.

Sitoks dė kaimyninių vių, koks nauja gerumui tarp n. Ir geriaidiegti žrmeilės tienčia, kurie

Jungtinė visame Va ir gerų, padorų žmon

Cia, kaip kovoja už žangą ir h visų jėgų tai, kas tgerovei, a kelią.

Kada E vystėsi kilšono tiek tiek ir išatsirado t mis ir kitą judėjir bent pastc

Sitos n baltaisiais jose, manko francū:

Cia irgi ka, dvisro na ilgai.

Tik, žinriame laip

Kada pa beko prov cūzus junčiais, praitai toks b lesis, kuni jo visą ga kad tik R laikius iz Perseki nos įstaty

ingai

ketvirtadi-
atsisveiki-
premjeras
prasme, kad
beralų par-
vykiu ir vy-
s, kuriai jis
jusius kelis
to garbingą
singą pasi-
ratų lyderio
urs grūmėsi
tų kol jį iš-
onvencija.

yra visokių
kelia labai
vertintas ir
u, kadangi
Nobelio pri-
ą taikai pa-

Kiti sako,
okas, kad jo
et vilkosi už-
lės daugeliu

teisingi ir
tliko nema-
s atžvilgiais

Bet jam vi-
už tai, kad
og šioje ga-
sikia jaunes-
vadovo. Jis
vadovybės,
am užimti jo

premjeras
skė, kad Ka-
nepripažino
ją jis vaidino
e. Tamė yra
turėjo jų ga-
žavėti visuo-
taip pat pri-
urėjo ir sun-

otarpiu jis
ugumos par-
tai ir kiti ne-
atakuoti jį.
kas dėjosi
vėliavos pri-
Kelis mėne-
i. Konservat-
ns neapvers-
s printi to-
senytų kana-
buvo priim-
okinti, išsky-
rójalistų. Jis
ą, kurį taip-
daug energi-
pensijų pla-
editas ir už

Bet opozici-
tokia dide-
bradės veikti

ne, liberalai,
daugumos,
tliko visą ei-
edė gerų re-
be visuome-
tai jau toks
ei kelias.

s, slopinama
a faktu, kad
žurnalą žy-
ug žydų skai-
aršta, kadan-
išaiso. Žydai
nuo tikėji-
gijų žmonės.

Pastabos

Kaip televizija ir spauda pa-
vaizduoja, tai rodo, kad visa
Amerika dega, liepsnoja.

O ji dega ir liepsnoja iš tie-
sų.

Bet tas liepsnojimas gal dau-
giau paeina iš keršto ir neapy-
kantos, negu iš reikalo.

Sakoma, kad dar šią savaitę
prezidentas Johnsonas reika-
laus Kongresą, kad imtųsi akci-
jos ir pravesių reikiamus įsta-
tymus užkirtimui kelio negrų
diskriminacijos, parūpinimui
jiems tinkamų butų, apšvietos,
darbo.

Zinoma, visa tai labai reika-
linga. Visa tai jau labai pavė-
luota.

Tačiau ir geriausi įstatymai
vienu metu nepanaikins įsigy-
venusios rasinės nelygybės.

Tuo labiau, kad ir negrų tar-
pe yra tokių vadų, kurie kursto
neapykantą, kurie kursto neg-
rus prieš baltuosius bendrai,
kaipo rasę.

Šitoks deginimas ir plėsimas
kaimyninių namų bei krautu-
vių, koks dabar įvyko, netar-
nauja gerų santykių išaugi-
mui tarp negrų ir baltųjų.

Ir geriausi įstatymai negali
įdiegti žmonėse pagarbos ir
meilės tiems, kurie jų neapken-
čia, kurie degina, plėšia.

Jungtinėse Valstijose, kaip ir
visame Vakarų pasaulyje, yra
ir gerų, pažangių judėjimų, ir
dorų žmonių.

Cia, kaip ir kitur, kada vieni
kovoja už lygias teises, už pa-
žangą ir humanizmą, tai kiti iš
visų jėgų stengiasi sunaikinti
tai, kas tarnauja visuomenės
gerovei, arba nors pastoti tam
kelią.

Kada Dr. King vadovybėje
vystėsi kilni veikla, tai iš kito
šono tiek iš nekurių baltųjų,
tiek ir iš pačių negrų, visada
atsirado tokių, kurie žudynė-
mis ir kitais veiksmais siekė
tą judėjimą sudaužyti, arba
bent pastoti jam kelią.

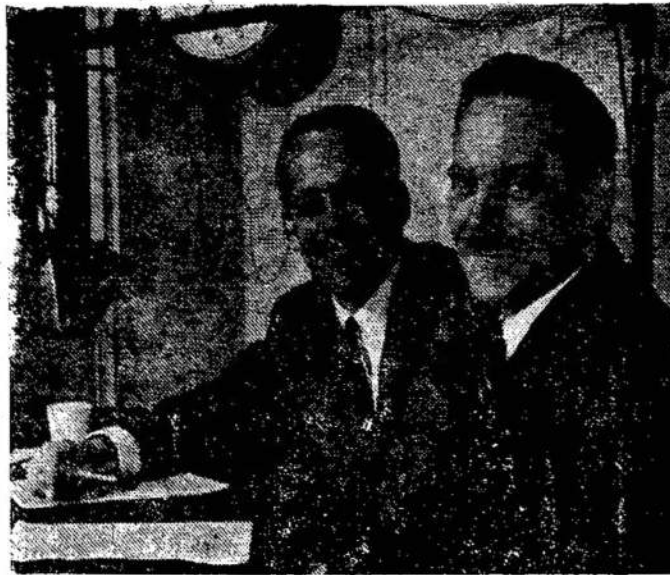
Šitos negrų grumtynės su
baltaisiais Jungtinėse Valstijo-
jose, man labai primena Kvebe-
ko francūzus.

Cia irgi tokia dvisakė politi-
ka, dvisrovė eiga, egzistavo ga-
na ilgai.

Tik, žinoma, ne tokiaime ašt-
riame laipsnyje.

Kada pažangesnės jėgos Kve-
beko provincijoje stengėsi fran-
cūzus jungti su visais kanadie-
čiais, pravesti pažangą tenai,
tai toks buvęs premjeras Dup-
lesis, kunigų remiamas, naudo-
jo visą galią per dešimtmečius,
kad tik Kvebeko francūzus iš-
laikius izoliuotus.

Persekiojimai, areštai, spy-
nos įstatymas viešpatavo.

Kanados radio (CBC) žinių pranešėjai Alan Millar ir George McLean.

Ką Kiti Rašo

Viso pasaulio tokia nuomonė

Visi pranešimai rodo, kad
milžiniška Europos žmonių ir
jų vadų dauguma nusistačiusi
prieš Vietnamo karą ir reika-
lauja, kad jis būtų nutrauktas.
Prancūzijos kabinetas oficialiai
tą reikalą apsvarstė ir išleido
pareiškimą, kad Amerika tuoj
nutrauktų bombardavimą Šiau-
rės Vietnamo, nes tik tas ati-
darytų kelią į derybas ir taiką.

Na, o ką bekalbėti apie Azi-
jos ir Afrikos žmones. Jie se-
niai yra pasisakę už karo nu-
traukimą.

Šiomis dienomis iš Pietinio
Vietnamo sugrįžo per televizi-
ją žinių teikėjas Walter Cron-
kite. Jis su keliais kitais kores-
pondentais buvo specialiai nu-
vykęs susipažinti su karo eiga.
Parvežė bausių vaizdų apie Viet-
namo sunaikinimą. Jis irgi pri-
ėjęs išvados, kad militariniai
Amerikai šį karą laimėti neįma-
noma. Reikia ieškoti kito kelio.
O kitas kelias, aišku, nutrauki-
mas karo veiksmų prieš Šiau-
rės Vietnamą. Tiktai tokia beli-
ko išeitis iš šios nesvietiškos
savo barbariškuu tragedijos.

— Laisvė

Pradėjo tik su paskola...

Nežiūrint griežčiausių pro-
testų demokratiškieji graikų
tremtyje, World Bank (Jungti-

Zinoma, visu tuo Kvebeke
naudojosi ir pelnėsi kunigija,
reakcingieji nacionalistai.

Iš sutamsintų Kvebeko fran-
cūzų, jie ir dabar naudojami.

Tačiau, kas naudojami iš neg-
rų, kiršinant juos prieš baltuo-
sius? Jų kiršinime, bet ir daly-
vauja ne tik baltieji, bet ir pa-
tys negrų nekuri vadai.

Atrodo, kad tai žmonės, ku-
rie nori išvystyti ne pažangą,
bet rasinę kovą ir vesti ją iki
galo.

Tokie turėtų būti suvaldyti.
Bet laisvoj Amerikoje ir jie turi
laisvę.

Z. Janauskas

pasišienavo. Galima ir pavand-
ravoti, jei ne kur kitur, tai nors
pas "azijatus".

— L. Jonikas

Neeksporuojamas dalykas

JAV "studijuoją" Čiang Kai-
šeko karinių jėgų ištraukimą iš
Quemoy ir Matsu salų, Kinijos
pakraštyje.

Aišku, Čiangas negalėtų jų
laikyti be JAV laivyno 7-osios
flotilos, o dabar darosi vis di-
desnis reikalas daugiau jėgų
Vietnamui, tai Čiangui gal bus
"patarta trauktis".

Tuomi gal būtų kiek Kinijai
pasigerinta.

"Chicago Sun-Times" kaip ir
stebisi ar džiaugiasi, kad TSRS
"įspėjusi Kubos premjerą" ne-
sistengti prievarta kitur Loty-
nų Amerikoje kelti revoliucijas.
Čia nieko nuostabaus.

Revoliuciją eksportuoti ne-
galima. Revoliucija yra reika-
las pačių savo šalies žmonių.

Leninas tai aiškiai pabrėžė.
Trockis piršo eksportuoti re-
voliuciją, dėl to turėjo pasit-
raukti iš Tarybų Sąjungos.

Bet kas geriau susipažinęs
su marksizmu, supranta tai.

Kinijos Mao Cze-dunas ban-
dė eksportuoti revoliuciją. Pa-
sekę jį Indonezijos ir dviejų Af-
rikos šalių valdžios unversos.
Pačioje Kinijoje beveik civilinis
karas eina.

Premjeras Kastro, sekdamas
tai, gali skaudžiai apsigauti.

— V. Andriulis

Kam nors gerai apsimoka

Toli gražu ne visiems šis
Vietnamo karas reiškia ašaras,
kančias ir mirtį. Kam nors jis
yra gražaus pasipelnymo šalti-
nis. Kitaip, aišku, jis nebūtų
taip ilgai užsitęsęs.

Ar kas tuo dar abejojate?
Štai tiems atsakymas:

Per paskutinį pereinį (1967)
metų bertainį korporacijų (di-
džiųjų kompanijų ir trustų)
milžiniški, plėšikiški pelnai dar
auksčiau pašoko. Jie pasiekė
\$85,400,000,000! Penkiais bili-
jonais ir keturiais šimtais tūk-
stančių dolerių aukštesni, negu
bet kurį kitą bertainį per pas-
taruosius trejus metus.

— A. Bimba

Mums Rašo

Nuoširdi darbuotoja ir pa-
žangios spaudos rėmėja Ona
Wellus iš Binghamtono, N. Y.,
mums rašo:

"Gerbiami, dėl taikos ir pro-
greso darbuotojai ir Liaudies
Balso draugai!

"Mes A.L.D.L.D. 20 kuopos
Moterų Skyriaus susirinkime,
kovo 20 d., beaptardamos mū-
sų skyriaus reikalus prisiminė-
me ir mūsų valstybės kaimynus
kanadiečius ir jų leidžiamą dar-
bininkišką savaitraštį "Liau-
dies Balsą". Ir žinodamos, kad
darbininkų gyvenimo dalia yra
sunki, tad tenka pajusti ir dar-
bininkiškos spaudos finansinius
sunkumus.

ŠYPSENAS

Neigiamas reiškinys

"Aš dabar žinau, kodėl tu
neiškylai aukštus žmones", sy-
kį tarė žmona vyrui.

"Iš ko tu sprendi?"

"Skaitydama žymių žmonių
biografijas patyriau, kad jie vi-
si vaikystėje ganė kiaules, o tu
sakai, kad piemeniu nebuvai".

Geras amerikonas

"Kai tu žiūri į plevėsuojančią
žvaigždėtą JAV vėliavą, apie
ką tu pagalvoji?" klausia kor-
poralas naujoko.

"Iš kurios pusės vėjas pu-
čia", atsakė naujokas.

Tikras direktorius

Vienos mokyklos mokiniams
mokytoja uždavė parašyti raši-
nį tema: "Jei aš būčiau kom-
panijos direktorius".

Visi vaikai griebėsi rašyti,
bet vienas sėdėjo susidėjęs ran-
kas.

"Kodėl tu nerašai?"

"Laukiu sekretorės".

"Siunčiu piniginę perlaidą
sumoj \$5 dėl LB paramos. Nors
ir mažytė dovana, tačiau išreiš-
kiame prijaudimą jums jūsų
kovoje už tuos siekius, dėl ku-
rių ir mes darbuojamės, —
Draugystės ir Taikos Pasau-
liui.

"Su širdingiausiais linkėji-
mais visiems Liaudies Balso
darbuotojams".

Labai gerai, kad prie kiekvle-
nos pasitaikiusios ar surastos
progos prisimenama pažangių
laikraščių išlaikymas ir galimai
paremiami. Tas ypatingai svar-
bu dabar, kada visų laikraščių
išlaikymas pasunkėjęs.

Ivairenybės

1915 metais pirmą kartą
per Atlantą buvo perduota
žmogaus kalba trumposiomis
radijo bangomis.

Anglijoje sukonstruota pupų
derliui rinkti mašina. Ją aptar-
nauja vienas žmogus. Ji gali
pakeisti 100 žmonių darbą.

Prancūzų dantistai spėja,
kad žmogus gali nustoti klau-
sos arba visą laiką girdėti
skambėjimą ausyse, jeigu ne-
pakankamai taisyklingai išdė-
tyti tiek nuosavi, tiek dirbtiniai
dantys.

Norvegijoje veikia akcinė
bendrovė, kuri verčiasi Arkties
vandenynne gaudydamą rąstus,
čia atsitiktinai atplaukusius iš
šiaurinių upių.

Yra pasaulyje žmogus, kuris
renka į kolekciją pačias nuobo-
džiausias knygas. Tai italias
Rio Kozelis. Jo kolekcijoje yra
apie 10 tūkstančių tomų.

Dar Viena Auka

Praėjusią savaitę kaž koks piktadarys nušovė negrų lyderį Rev. Martin Luther King, Nobelio Taikos Prizu apdovanotą kovotoją už civilines teises. Niekas pataikė tiesiai į kaklą, kaip kad buvo pataikyta ir prezidentui J. F. Kennedžiui. Jis buvo auka tokio pat niekšo, koks nužudė prezidentą J. F. Kennedį. Šovikas buvo pasislėpęs kitoj pusėj gatvės prieš motelį, kuriame King buvo apsisėdęs.

Kingo mirtis yra išdava taip vadinamo amerikinio gyvenimo būdo. Taip žuvo ne vienas prezidentas, taip žuvo ne vienas kovotojas už žmonių laisvę, ne vienas unijos lyderis, ne vienas darbininkas. Ypatingai daug negrų žuvo nekalta nuo kukluksklanų rankos.

Pietinėse Valstijose tokiems žmogžudžiams nėra didelio pavojaus. Jie lengvai išsisuka nuo bausmės. O jei kurį bent kiek

nubaudžia, tai tas nei kiek neatgrasina nuo tokių baisių piktadarysčių.

Rev. Martin Luther King buvo didelis negrų lyderis kovoje už civilines teises. Bet jis buvo prieš jėgos naudojimą. Jis norėjo, kad negrai siektų savo teisių taikiomis demonstracijomis, streikais ir t. t. Ar atsiras kitas toks gabus, toks iškalbinas, toks pasiryžęs lyderis? Sunku pasakyti.

King buvo atsidavęs tai idėjai. Jis, kaip pats dažnai išsireiškė, savo gyvybės nestatė aukščiau idealų. Tikrumoje, jis jautė, kad gali pakirsti jį piktadariai. Bet jis sakė, kad geriau žūti kovos lauke, negu išgyventi iki 80 metų baimėje ir pavergime.

King nužudymas sukretė visą pasaulį. Visas pasaulis pasipiktino ne tik tuo niekšu, kuris pakirto jo gyvybę, bet ir tokiu sistema, kurioje plačiai naudo-

jami tokie metodai pašalinimui iš kelio kilnių idealų žmonių.

Kingo nužudymas, be abejonės, iššaukė sambrudzį negrų tarpe. Reikia pripažinti, kad negrų tarpe yra nemažai tokių, kurie ne padeda kovai už lygias teises, bet trukdo, plėšdami krautuves, degindami pastatus, keldami maištus. Toks neorganizuotas, žala visuomenei darantis maištavimas tarnauja reakcijai, nustatymui baltųjų prieš negrus. Tai reiškinys, kuris rodo, kad negrų tarpe yra nesusipratusių žmonių, besivaduojančių kerštu. Tiesa, gal tai paeina iš desperacijos, kuomet kiti metodai nieko gera neduoda, bet tas negali būti pateisinama. Vistiek viena diena nebus padėtis pakeista. King gerai tą suprato ir stengėsi vengti jėgos. Jis norėjo laimėti Amerikos visuomenės simpatiją, priversti baltuosius bigotus nusileisti.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Pr. Spukas, Fort William, Ont., atsinaujino sau ir j Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$5.

Siuvėjas, Toronto, paaukojo \$5.

A. Saltonas ir P. Mockaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

J. Giačas, Edmonton, Alta., pakeisdamas adresą prisiuntė \$2 aukų.

P. Kisičienė, Montreal, ir R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Gugis, Toronto, atnaujino prenumeratą j Lietuvą.

S. Masytė, Detroit, Mich., prisiuntė nuo Detroito Lietuvos Klubu \$5 aukų.

P. Lukas, Sundre, Alta., atsinaujino sau ir j Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$2.

Ona Wellus, Binghamton, N. Y., prisiuntė nuo ALDLD 20 kp. moterų skyriaus \$5 aukų.

J. Daugirdas ir J. Kanceris, Miami, Fla., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Vertelka, Simcoe, Ont., prisiuntė nuo savęs \$3 ir nuo V. Dudonienės \$2 aukų. (Praeitą savaitę klaidingai buvo paminėtos jų aukos. Atsiprašome.)

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

P. Šimkus, Toronto, \$1;

V. Liuzza, Torrington, Conn., \$1;

Jos. Zink, Nanaimo, B. C., \$2;

Pet. Malinauskas, Fairport, N. Y., \$1;

J. Paplauskas, Toronto, \$1.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

MASKVA. — Tarybų Sąjunga jau paleido 210 žemės satelitų. Pirmas buvo paleistas prieš 6 metus.

Apie Asfaltą

Žmogus vaikščioji eiles metų gatvėmis ir dažnai pagalvoji, iš ko pagamintas asfaltas. Tekdavo net kai ko paklausti. Gaudavai atsakymą, kad iš vulkano lavos. Kiti speliavo iš ko kita. Teko susidurti su sekančiu aprašymu, kas tas asfaltas:

Rašėjas iš Port of Spain, Trinidad, rašo, kad ant tos salos, esančios Karibėjų jūroj, 15 mylių nuo Venezuelos, yra ežeras, vadinamas Pitch Lake. To ežero paviršiumi galima vaikščioti. Ežero viduryje gylis siekia 235 pėdas. Tai priešistorinis petrolijaus ir dujų mišinys. Iš to ežero imama ta masė j fabrikus, atšildoma ir j didelės statines supilama dėl eksporto. Siunčiama j visas pasaulio šalis. Šios medžiagos užteksią dėl daugelio gntkarčių.

Vietomis tame ežere yra kūdros vandens, susidariusios iš lietaus, ir jose yra žuvų. Neiš-

aiškinama, iš kur tos žuvys atsirado.

Kor. iš Miami

Vokiečiai Pasisakė Už Naują Konstituciją

BERLYNAS. — Rytų Vokietijoj buvo praveistas referendumas naujos konstitucijos klausimu.

11,536,265 balsavo už priėmimą naujos konstitucijos, o 409,329 balsavo prieš. Reiškia, milžiniška didžiuma gyventojų pasisakė už priėmimą naujos konstitucijos.

MONTREAL. — Montrealo majoras paskelbė, kad miestas praves loteriją. Kas mėnesį vienas loterijos dalyvis laimės \$100,000. Kiti prizai mažesni.

Tikieta kaina bus \$2.00. Galima bus parduoti po visą Kanadą. Ištraukto tikieta savininkas turės atsakyti j eilę klausimų, kad laimėjus dovaną.

Montrealo Žinios

Iš Atsibuvusio Baliaus

MONTREAL. — Mielas skaitytojai, nelauk šiūm sykiu, kad pilnai aprašyčiau iškilmingą balių, ne tas man rūpi. Aš sėdžiu ir galvoju, kur surasti gražiausius žodžius padėkoti brangiems dainininkams — Irenai Janulienei (Nakrušytei) ir Albertui Daukšai ir jo maloniai žmonai, kuri akompanavo pianu. Montrealo lietuviai ilgai negalės užmiršti šių lietuvių dainininkų.

Irena sužavėjo publiką ir balso malonumu, ir savo grožiu, laikysena, grakštumu. Tai neįkainuojamo talento dainininkė. Pirmiausia Irena pasveikino montrealiečius amerikiečių vardu su žodžiais "Taika pasauliui". Publika griausmingu plojimu pritarė ir kartojo "Taika, taika pasauliui".

Prasidėjo dainos. Viena graži, kita dar gražesnė. Duetai, solai. Lietuvių klubo didžiulė salė pilnutėlė žmonių, bet visi tylū klausos gražių melodijų.

Dainininkė išeina ant stėdžiaus apsilvilkusi tautiniais drabužiais. Publika plojo be perstojo, o jaunuolės Lesevičiūtė ir Keršytė įteikė buketą gėlių ir prisegė jai korsažą. Tą gražų rūbą gavusi dovanų, kai višėjusi Lietuvoje per dainų šventę.

Meninė programa buvo tikrai graži.

Jai pasibaigus, prasidėjo vaišės. Užgrojo orkestras, visi gražiai pasilinksmino.

Šis parengimas buvo Sūnų ir Dukterų Draugijos 40 metų jubiliejui atžymėti. Pirmininkas A. Janušis pasveikino visus susirinkusius ir dainininkus. Buvęs klubo pirmininkas P. Petrusis taipgi gražiais žodžiais pasveikino šią draugiją ir palinkėjo draugijai gyvuoti, kvietė prie broliškumo ir vienybės. Dabartinis pirmininkas Skinkys taipgi linkėjo draugijai ilgiausių metų.

Atsiprašau, kad neišvardinsiu visų. Negaliu viską atminti. Gal kas kitas parašys nuodugniau.

P. B. Grandma

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršutis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOMĖS!

Kanados lietuviai —

"Tradicinė Pabaltijo šventė 1968"

Dvidešimt viena diena, išskyrus rugpiūčio 23

Atlankykit Lietuvą — Vilnių ir Druskininkus, kur jūs galėsite susitikti su savo giminėmis ir draugais.

Registracija dėl šitos grupės kelionės j Lietuvą nuo dabar iki liepos 5, 1968 m.

Jums reikalinga: Kanados užsienio pasas, čiepijimo paliūdijimas, trys foto nuotraukos, aplikacijos forma dėl TSRS vizos ir \$100.00 depozitas dėl kelionės.

Dėl informacijų kreipkitės pas N. Wasielewitsch.

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen St. West, Toronto 2B, Ont.
Tel.: EM. 2-3226

Atostogos

LIETUVOJE

Vilniuje 5 dienos
Druskininkuose 10 dienų
Maskvoje 5 dienos

Už viską iš Toronto \$810.00
Grupė išvyksta iš Toronto

BIRŽELIO 27

Užsiregistruoti reikia ne vėliau balandžio 20.
Dėl smulkesnių informacijų iškirpkite kuponą ir pasiūskite:

GLOBE TOURS

962-A Bloor St. West, Toronto 4, Ont.
Tel. 536-1424

Vardas Tel.
Adresas

Please send me information on Lithuanian group.

Dar niekad taip didingai, kada atsisakė mybės išsijell pareikšti didžia ką tai, kurią j ke. Iš taisybės, išdavikė. Jeigu vargu ar būtų uaką.

Aš sudrebėjus Otomės ž daug buvau išmas man tek nors prieš de buvau pasiryžties slenkstį. dabar išeis ir taip neatsitiko šoko atgal ir s kiusi Otomės.

Koks nuostžio kontrastas moteris, stovi kankinimo ka dar nuostabi smerktos gėdi dar gėdinges bet karališkai sės pranašum ne, kurią likin vo iškėles iki

— Sakyk, švelniu balsu — jei man n atsigulei ant žmogaus? Ko rei?

— Todėl, k

— Dėl tos aš, Marina, garbė ant ki tos pat prieš savo tautos y liu kitą žmog padėjau Kort kink manęs. tau pateisin mums, moteri kas. Jeigu aš galiu prisimti mę.

— Tu tikrai siliepė Otomė niekam nepa padarė tavoji tik vienas tav šiame krėsl Kortesas, sul priesaikas, k rių Kuautem sėdėjo mano gas teulis, k davė j ranka priešui de Ga dai. Žiūrėk, rė! O ne, ne moterie, žiūrė galvok, kok mums įvartyti žę mirti čia l vyras — tod tverti, matyd kankinamą, c Montesumos genties princ tokios gėdos. juk čia tik v ta varpa, n

R. HAGARDAS

Vertė J. Stukas

Montesumos Duktė

(Tasa)

Dar niekad Otomė neatrodė taip didingai, kaip tą akimirka, kada atsisakė pagutinės galimybės išsigelbėti, norėdama pareikšti didžiausią savo panieką tai, kurią ji vadino išdavike. Iš trisybės, Marina ir buvo išdavikė. Jeigu ne ji, Kortesas vargu ar būtų nukariavęs Anauką.

Aš sudrebėjau, išgirdęs rūšius Otomės žodžius. Kad ir daug buvau iškentėjęs, gyvenimas man tebebuvo brangus, nors prieš dešimtį sekundžių buvau pasiryžęs peržengti mirties slenkstį. Nejaugi Marina dabar išeis ir mes žūsime? Bet taip neatsitiko. Marina tik atšoko atgal ir suvirpėjo, neatlankiusi Otomės žvilgsnio.

Koks nuostabus atrodė grožio kontrastas, žiūrint į abi tas moteris, stovinčias akis į akį kankinimo kameroje, tačiau dar nuostabesnis buvo pasmerkto gėdingai mirčiai arba dar gėdingesniau gyvenimui, bet karališkai didingos princesės pranašumas prieš tą indėnę, kurią likimas akimirka buvo iškėlęs iki žvaigždžių.

— Sakyk, princese, — savo žvelniu balsu prašeko Marina, — jei man nemelavo, tu pati atsigulei ant aukuro šalia šito žmogaus? Kodėl tu taip padarei?

— Todėl, kad ji myliu.

— Dėl tos pat priežasties ir aš, Marina, paaukojau savo garbę ant kito altoriaus, dėl tos pat priežasties ėjau prieš savo tautos vaikus, — aš myliu kitą žmogų. Tik iš meilės aš padėjau Kortesai, todėl neniekink manęs. Tavo meilė padės tau pateisinti manąją, nes mums, moterims, meilė yra viskas. Jeigu aš kalta, už tą kaltę galiu prisiimti sunkiausią bausmę.

— Tu tikrai jos verta, — atsiliepė Otomė. — Mano meilė niekam nepadare blogo, o ką padarė tavoji? Žiūrėk — štai tik vienas tavo sėjos grūdėlis! Šiame krėslė tavo valdovas Kortesas, sulaukęs visas savo priešai, kankino imperatorių Kuautemoką. O čia greta sėdėjo mano vyras, tavo draugas teulis, kurį Kortesas atidavė į rankas pikčiausiam jo priešui de Garsijai, arba Sarsedai. Žiūrėk, ką jis jam padarė! O ne, nenusigręžk, geroji moterie, žiūrėk į jo žaizdas! Pagalvok, kokį siaubą turėjo mums įvartyti, jei mudu pasiryžę mirti čia kaip šunys: mano vyras — todėl, kad negalės ištvirti, matydamas mane irgi kankinamą, o aš — todėl, kad Montesumos duktė, otomių genties princesė, nenusileis iki tokios gėdos. Verčiau mirti! O juk čia tik viena tavo nukirsta varpa, niekinga išdavikė!

Tenočtitlano griuvėsiuose tu nuimsi gausų gėdos ir mirties derlių. Jei būtų mano valia, aš greičiau dešimtį kartų numirčiau, negu primčiau pagalbą iš rankų, suteptų mano tautos krauju! Kadaisė tai buvo ir tavo tauta...

— O, nutilk, maldauju, nutilk! — sudejavo Marina, užsidenęsi veidą rankomis, tarsi pabūgusi Otomės. — Kas padaryta, tai padaryta — kam draskai man širdį? Bet nejaugi tave, princese Otomė, čia atvedė kankinti?

— Taip, kankinti, matant mano vyrui! O kuo Montesumos duktė, otomių genties princesė, geresnė už Anauko imperatorių? Jeigu jie nesivaržo, kad aš moteris, argi juos sulaukys neseniai buvęs aukštas mano titulas?

— Kortesas nieko apie tai nežino, prisiekiu! — sušuko Marina. — O visa kita ji priverstė padaryti kareiviai. Jie maištauja ir šaukia, kad Kortesas pavogęs lobius, kurių jis pats niekuomet nėra matęs. Bet dėl šios piktadarybės jis nekaltas! Kortesas nežino...

— Tai tegu pasiklausia Sarsedos, savo parankinio.

— Prižadui, aš pasistengsiu Sarsedai už tai atsilyginti. Bet laikas bėga, princese. Aš čia atėjau su Korteso žinia pas tavo vyrą, teulį pabandyti iškvosti Montesumos lobių paslaptį. Tačiau vardan jo ir mano draugystės esu pasiryžęs Kortesą apgauti ir padėti judviciam pabėgti. Tai tu mano pagalbos atsisakai?

Otomė tylėjo. Tada pirmąsyk prašekau aš:

— Ne, Marina, aš visai nenoriu mirti su kilpa ant kaklo, nelyginant koks vagis. Bet kaip išsigelbėti?

— Tiesą sakant, mažai tėra vilties, bet aš pagalvoju, kad jeigu persirengę ištrūksite iš kalėjimo, gal būt, jums pavyks pabėgti. Iki aušros stovykloje vargu ar kas pabus, o jei tokių ir atsiras, tai retas kuris galės atskirti žmogų nuo medžio: visi gerokai įkaušę. Žiūrėk, teuli, aš tau atnešiau ispanų kareivio drabužius. Tavo oda tamsi, ir priblandoje tu atrodysi kaip tikras ispanas. O princesei, tavo žmonai, parūpinau kitus rūbus. Man gėda juos siūlyti, bet tik taip apsirengusi moteris gali nakčia laisvai vaikštinėti po stovyklą. Be to, atnešiau tau kalvija, kurį iš tavęs buvo atėmę, nors ir žinau, kad seniau ji turėjo kitas žmogus.

Kalbėdama Marina atrišo savo ryšulį ir išėmė drabužius bei kalvija, tą patį, kurį aš buvau atėmęs iš ispano Diaso kruviną "liūdnąją naktį". Bet pirmiau Marina ištraukė moteriškus rūbus ir padavė Otomei.

Aš išvydau geltonos ir raudonos spalvos apdarą, kokį nešioja tik tam tikros indėnės moterys, lydinčios kariuomenę. Otomė tuos rūbus irgi pamatė ir atšoko atgal.

— Moterie, tu man atnešei savo drabužius, — pasakė ji ramiai, bet su tokia panieka, su tokiu laukiniu išdidumu, jog nustebau net aš, pripratęs prie jos genties žmonių. — Tur būt, tu apsirikai. Aš vis vien jais nesirengsiu.

— O, tai jau per daug! — sumurmėjo Marina, netekusi kantrybės ir veltui stenedamasi paslėpti akve pasirodžiusias ašaras. — Aš nebegaliu to pakęsti. Sudie, aš išeinu.

Marina pradėjo raišioti ryšulį, bet aš skubiai įsikisau:

— Atlėisk jai, Marina! Otomė tik išsivarto taip kalba.

Man kaskart didėjo noras bėgti. Atsigręžęs į Otomę, pasakiau:

— Prašau tavęs, brangioji, būk malonesnė bent jau dėl manęs. Marina — paskutinė mūsų viltis.

— Verčiau ji būtų leidusi mums ramiai numirti, mano mielas! Gerai, dėl tavęs aš apsirengsiu šiundros rūbais. Bet kaip mes ištrūksime iš čia, o paskui iš s'ovoklos? Kas mums atidarys duris, kas pašalins sargybą? O jeigu net mūsų niekas nepastebės, ar tu galėsi paeiti?

— Durys neatsidarys, princese, — atsakė Marina, — tas, kas mane leido, laukia už durų ir, kai išeisiu, vėl jas užrakins. Tačiau sargybos nėra ko bijoti, patikėkit. Žiūrėk, teuli, lan-go pinučiai mediniai, su kalaviju greit juos iškaposi. O jeigu jus paskui pastebės, apsimesk girtu kareiviu, kurį moteris veda į būrį. Kas bus toliau — nežinau pati. Žinau tik tiek, kad dėl judvieju rizikuoju savo gyvybę. Jei paaiškės, jog aš jums padėjau pabėgti, man bus nelengva sušvelninti Korteso rūstybę. Karas, ačiū dievui, pasibaigė, bet dabar, deja, aš jam nebe tiek reikalinga, kaip seniau.

— Aš šiaip taip galiu šokuoti dešine koja, — pasakiau. — O daugiau teks pasikliauti laime. Blogiau, kaip dabar, vis vien nebus.

— Sudie, teuli, ilgiau man nebegalima būti. Aš padariau visą, ką galėjau. Tepadeda tavo laiminga žvaigždė sveikam iš čia ištrūkti. Jei mudu niekuomet nebesusitikime, prašau tavęs, teuli, nors tu negalvok apie mane blogai, nes ir šiaip pasaulyje atsiras daug žmonių, kurie mane keiks.

— Sudie, Marina, — atsakiau aš, ir ji išėjo.

Mes girdėjome, kaip užsidarė durys, kaip tolumoje pamažu nuščiuvo jos palankiną nešančių žmonių balsai. Po to viskas nutilo. Otomė, stovėdama prie lango, kurį laiką dar klausėsi, bet atrodė, kad visa sargyba pasišalino, kodėl ir kur — iki šiol nežinau. Kažkur toli tik šūkavo girti kareiviai.

— Dabar prie darbo! — tariau Otomei.

— Kaip nori, mano mielas, tik bijau, kad tai beprasmiška. Aš ta moterimi netikiu. Išdavikė išduos ir mus. Blogiausiai atveju dabar tu turi kalvija ir galėsi juo pasinaudoti.

— Ką čia dar kalbėti? — atsakiau. — Gyvenime nėra nieko baisnesnio už kančias ir mirtį, o mūsų laukia ir viena, ir kita. Ko gi mums daugiau bijoti?

Aš atsisdėjau ant taburetės ir kadangi mano rankos tebebuvo tvirtos ir nesužalotos, aštriu kalaviju ėmiau kapoti medinius pinučius virbalus, kol prakirtau skylę, pro kurią buvo galima prasisprauti. Visą tą laiką niekas arti nesirodė. Paskui Otomė padėjo man apsirengti Marinos atneštais ispanų kareivio drabužiais — pats nebūčiau įstengęs jo padaryti. Sunku išvaizduoti, kiek aš kentėjau, vilkdamasis prakeiktą aprangą, ypač maudamas sau ant antgintu kojų ilgus ispaniškus batus. Keletą kartų buvau suso-
jęs ir pats save klausiau: ar ne geriau mirti, kaim kentėti toki baisų skausmą? Paslėpiau šiaip taip susitvarkiau, ir dabar atėjo eilė Otomei apsirengti gėdingais rūbais, kurie daugumai indėnių laikėsi už mirtį. Man rodos, juos vilkdama, ji kentėjo dar didesnes kančias, negu aš, nors ir kitokias, nes išdidžiai Otomei tie rūbai buvo baisnesni už erskėčių vainiką.

— Na kaip, kareivėli, ar aš graži?

— Liaukis paikiojusi! — nutraukiau ją. — Koks skirtumas, kaip mes apsirengę, jei reikalus liečia gyvybę?

— Didelis skirtumas, mano mielas. Bet ne tau, vyrui ir sveitimšalui, tai suprasti. Aš pirma išlįsiu pro langą ir lauksiu tavęs. Jei tu negalėsi manim pasekti, aš sugrįšiu, ir mudu baigsime tą maskaradą.

Otomė vikriai išlindo pro skylę — ji buvo stipri ir liauna kaip ocelotas. Užlipęs ant taburetės, aš irgi stengiausi tą patį padaryti, kiek leido žaizdos. Man pavyko iki pusės pro langą prasisprauti, bet paskui įstrigau ir pakibau lyg nudvėsusį katė. Pagaliau Otomė traukte mane ištraukė laukan, ir mudu abu sugriuvome ant žemės. Aš negalėjau susilaikyti nesudejavęs. Otomė pastatė mane ant kojų, tikriau sakant, ant vienos kojos, kurią aš galėjau priminti, ir mudu apsidairėme. Aplinkui nebuvo nė gyvos dvasios; stovykloje nutilo net įkaušusių kareivių šūkalojimai. Pirmieji saulės spinduliai jau buvo nurausvinę Popokateptlio viršūnę. Į slėnį leidosi aušra.

— O kur dabar? — paklausiau.

Dar gerai, kad Otomei su savo seseria, Kuautemoko žmona, bei kitomis moterimis buvo leista laisvai vaikštinėti po stovyklą ir kad ji, kaip dauguma

indėnių, puikiai atsmindavo kelia, kuriuo bent sykį buvo ėjusi, todėl dabar Otomė galėjo mane vesti nors ir visiškoje tamsoje.

— Einam prie pietinių vartų, sušnibždėjo ji, — gal būt, dabar, kai mūšiai pasibaigė, jie nesaugomi. Aš bent jau žinau šitą kelią.

Mes žengėme pirmyn. Aš šokavau viena koja, pasirėmęs į Otomės petį. Taip, nieko nesutikę, varais nevalais įveikėme trejeta žimtu įardu, bet čia laimė nuo mūsų nusigręžė. Užsukę už karkolio namo kampo, akis akį susidūrėme su trimis kareiviais, stūtančiais su keletu tarnų iš naktinių išgertuvių.

— O čia dar kas? — sušuko vienas kareivis. — Kuo tu vardu, draužuži?

— Labanakt, broliuk, labanakt! — atsakiau ispaniškai kirmi girtuoklio balsu.

— Tu nori pasakviti — labas rytas? — nusijuokė kareivis, kadangi jau švito — Bet kaip tavo pavardė? Kažkodėl aš tavęs nenažįstu, nors veidas matytas. Ar tik nebūsime susitikę mūšvie?

— Neturi teisės klausiti mano pavardės! — atsakiau išdidžiai, svyrindamas pirmyn ir atgal. — Nedok dieve, švino tu mano kapitonas, tada visiems kliūtų, kadangi jis negeria. Duok ranką, mersuže, laikas gulti, saulė jau leidžiasi!

Kareiviai nusikvatojo. Vienas kreivėsi į Otomę:

— Palik, gražuole, šitą girtą pakvaišėlį, einam su mumis!

Jis patraukė ją už rankos, bet Otomė atsigręžė į jį su tokiu šniršiu, jog ispanas nustebęs žengė atgal, ir mes šlitiudami leidomės toliau.

Kai už namo kampo dingome kareiviams iš akių, aš netekau jėgų ir pargriuvau, neištvėres bausaus skausmo: kol kareiviai mus matė, man teko eiti ir sužalota koja, kad jiems nekiltų įtarimas. Otomė bandė mane pakelti.

— Stokis, mielas! — maldavo ji. — Reikia eiti, arba mes žūsime.

Iš skausmo dejuodamas šiaip taip atsistoju. Kiek aš iškentėjau, kol pasiekėme pietinius vartus, — neįmanoma apsktyti. Man rodės, dešimt kartų numirsiu, ligi juos prieisiu. Bet pagaliau pasirodė vartai, o mie ju, laimė, nebuvo nė vieno kareivio: visi išmėnai sargybiniėje miegojo. Tik tai trys tlaskaliečiai snaudė prie nedidelio laužo, net ir galvas ansiaubstę savo apsiaustais. Mat, suštant atvėso oras.

— Atidarvkite vartus, šunys! — išdidžiai pareikalavau.

Išvydęs prieš save ispanų kareivį, vienas tlaskalietis atsistojo, paskui lukterėjęs paklausė:

— Kam? Kas įsakė?

(Bus daugiau)

CALGARY. — Praėjusią savaitę šioj apylinkėj iškrito 18 colių pavasarinio sniego.

Gražus Parengimas

Ziemos mėnesiai būna įkyrūs ne tik šaltu klimatu, bet ir monotoniškumu. Žmogus ilgiesi vasariškos augmenijos: gėlių, pievų, žaliųjų miškų ir t. t. Sėdi kambariye liuosenu laiku ir galvoji, kada bus pavasaris, kada gausi progą vėl džiaugtis atgimusia gamta. Tiesa, nekurie Kanados lietuviai turi galimybę, išvažiuoja į pietus — Florida, Kaliforniją ar kitas vietas ir ten Atlanto ar Pacifiko pakrantėse ar žaliųjų palmių pavėsyje leidžia dienas. Bet mažai gali tai padaryti. Daugu-

Reikalingas Lietuvių Svetainės Prižiūrėtojas

Gera progą senesnio amžiaus sulaukusiam pasidaryti pragyvenimą. Darbas nesunkus, sąlygos neblogos. Kambarys ir virtuvė ant vietos.

Laiškais kreiptis:

160 Claremont St.
Toronto 3, Ontario
Telefonu: UN. 1-0358

mai tenka dirbti, naminiams reikalais rūpintis.

Labai gerai būna, kai mūsų organizacijos surengia koncertus, šokius, balius ar ką kitą. Tokių rengimų metu daug kas ne tik pasilinksmina, bet ir pažintis atnaujina. Vienas tokių rengimų buvo Toronte, kovo 30. Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopa surengė balių, kuris buvo visapusiskai puikus. Vakariene buvo labai skani, muzika garsi ir publikos buvo pusėtinai daug. Dalyvių tarpe buvo ir Anelė Zemeckienė, kovo 19 dieną atvykusi iš Tarybų Lietuvos į Montreala pas tetą M. Mikulienę pasisvečiuoti bent tris mėnesius.

Anelė Zemeckienė yra Šiaulių Polit. Instituto vyresnioji dėstytoja. Tai energijos pilna moteris. Maloniai pasveikino ir perdavė Lietuvos žmonių linkėjimus kanadiečiams. Daug kas iš dalyvių gavo progą sužinoti apie dabartinį žmonių gyvenimą Lietuvoje. Smagu susitikti su atsilankančiais tautiečiais iš anos pusės Atlanto.

Baigdamas tuos kelis žodžius, linkiu ir Anelėi geriau susipažinti su kanadiečiais ir grįžus į mūsų visų gimtinę perduoti jos gyventojams mūsų širdin-

giausius sveikinimus ir linkėjimus.

A. B.

Padėka

Mes norime išreikšti savo padėką tiems, kas suorganizavo mums vedybinį "Shower" kovo 24 d., Lietuvių salėj.

Taipgi reiškiamė padėką visoms ir visiems, kurie dalyvavo ir padarė mums neužmirštamu įvykiu.

Tiems, kurie negalėjo dalyvauti mes taipgi reškiamė širdingą padėką už jų malonumą.

Visos dovanos buvo puikios ir su dėkingumu jas įvertiname.

Miss Nancy Kevėza
Mr. Bill Riddell

Iš Miami, Fla.

Laikraštis "Miami Herald" rašo, kad Vietname JAV neteko 2,007 orlaivių ir 1,489 ma-lūnsparnių.

—o—

Norint pabūti saulėtoj Floridoj, o ypatingai Miami, pirmiausia patartina atsilankyti į Lietuvių Socialų Klubą. Per klubą gausite pas lietuvius kambarius už draugišką kainą.

Čia moteliuose tiesiog baises kainas ima. Savininkai skundžiasi, kad valdžia ima aukštus taksus.

Miami Koresp.

Tas Atsitiko Ne Tarybų Sąjungoj

Londono (Ontarija) dailininkas Greg Curnoe, kuris buvo pasamdytas už \$12,500 sukurti "mural" dėl Montrealo International Airport, skundžiasi, kad Transporto Departamentas pašalino iš airporto jo kūrinių, kadangi vyriausybei nepatiko jis.

"Transporto Departamentas neturi humoro senso ar ironi-

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

jos ir nenori toleruoti darbų su tokiais išraiškoms", pareiškė dailininkas. "Visi dailininkai, kurie darbuojasi pagal vyriausybės užsakymą, turi atspindėti savo darbuose vyriausybės liniją".

Jis užginčijo, kad jo darbas neatitiko projektui, kuris buvo pateiktas vyriausybei.

"Mano pasiūlymas sakė, kad bus prisilaikoma teksto, ir kad Louis Riel, Henrich Mathy (garsusis pirmo pasaulinio karo Zeppelino komandierius) ir mano šeima... bus pavaizduoti žiūrį pro langus trijų Airship R-34 gandojų", pabrėžė dailininkas.

Užbaigtas darbas vaizdavo 1919 metų britų gamybos dir-žabli, primenantį to meto orinio keliavimo priemones.

Keturios lentos buvo išimtos po to, kai karališkoji policija ir airporto viršininkai užprotesta-vo.

Trijose lentose buvo raštiški tekstai, pasisaką prieš karą ir prievartą. Ketvirtoje buvo pa-

FILMAI

Brighton Theatre
127 Roncesvalles Ave.
Toronto
Tel.: 532-2710

Du lenkiški filmai, pirmu kartu Kanadoje, bus rodomi nuo balandžio 14 iki 20 intinai.

Du rusiški filmai, spalvoti

"IDIOTAS"
ir
"DIMKA"

Abu angliškais paaikškinimais
Nuo balandžio 21 iki 27

Kasdien nuo 7:30 v. v.
Šešt. ir sekm. nuo 5:00

vaizduotas susikruvinęs žmo-gus, kuris, pagal Transporto departamento pareigūną, buvęs panašus į prezidentą Johnsoną, gulintį ant nugaros.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEGE: — 613 Selckrk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apstojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. (šoninės durys) — Tel. EM. 6-6100
Toronto

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)
Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 • Telefonas • Res. RU. 1-2177